

Roope Haikonen

Kuvausten takana - Case Olvi yritysesittelyvideo

Opinnäytetyö

Kevät 2019

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Kulttuurituottaja (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Suuntautumisvaihtoehto: Kulttuurituottaja

Tekijä: Roope Haikonen

Työn nimi: Kuvausten takana - Case Olvi yritysesittelyvideo

Ohjaaja: Jukka Saarela ja Juhani Haarala

Vuosi: 2019

Sivumäärä: 23

Liitteiden lukumäärä: 4

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa yritysesittelyvideo Olvi oyj:n tehtaasta lisäalassa. Videon oli tarkoitus toimia markkinointivideona sosiaalisessa mediassa ja mahdollisesti erilaisissa tapahtumissa. Opinnäytetyön mediaosuus toteutettiin yhdessä saman vuoden kulttuurituotannon opiskelijoiden Fanni Järvisen ja Mikko Idän kanssa. Opinnäytetyön mediaosuus on yritysesittelyvideo Olvi oyj:n tehtaasta ja kirjallinen osuus käsittelee projektin kuvauksia, sekä miten tuotantoprosessin eri vaiheet vaikuttivat kuvauksiin. Aloitan opinnäytetyöni kirjallisen osuuden kertomalla itse toimeksiannosta ja siitä, kuinka päädyimme tuottamaan yritysesittelyvideota Olvin kokoiselle suurelle Suomalaiselle panimoyritykselle.

Pääasiallisesti kirjallinen osuuteni kuitenkin käsittelee viikon mittaisia kuvauksia Olvi oyj:n tehtaalla lisäalassa ja siihen vaikuttaneita työvaiheita. Pyrin pohtimaan kuvausten onnistumista eri osa-alueilla, kuten kaluston valinnan, ilmakuvausten ja käytännön toteutuksen suhteen. Tuotanto kuvattiin kahdella erillisellä kameralla, pohdin kahden kameran käyttämisen etuja ja haittoja yleisesti sekä projektimme kannalta. Pohdin myös kuvausten kulkua viikon aikana, missä onnistuimme ja mitä olisimme voineet tehdä paremmin. Pyrin käymään lyhyesti läpi esituotannon vaiheet, jotka liittyivät läheisesti kuvausten valmisteluihin, sekä jälkituotannossa havaitsemamme puutteet ja onnistumiset kuvauksista.

Avainsanat: Yritysesittelyvideo, markkinointivideo, sosiaalinen media, kuvaus, Olvi.

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of culture

Degree programme: Culture production

Specialisation: Culture production

Author/s: Roope Haikonen

Title of thesis: Behind the filming Case Olvi company representation video

Supervisor(s): Jukka Saarela and Juhani Haarala

Year: 2019

Number of pages: 23

Number of appendices: 4

Purpose of this thesis was to produce company representation video from factory of Olvi plc in Iisalmi. Video was meant as marketing video in social media and possibly in different kind of events. Media part of thesis was carried out with students Fanni Järvinen and Mikko Itä. Media part of thesis is company representation video from factory of Olvi plc and literacy part deals with shooting of the project and how different parts of production process affected shooting. I start my literacy part by telling about commissioning of the project and how we ended up producing company representation video for a Finnish brewery company size of Olvi plc.

Mainly my literacy part deals with week-long shooting in Olvi plc's factory in Iisalmi and stages that affected it. I strive to ponder success of the shooting in different areas such as choosing equipment, aerial shooting and practical execution. Production was filmed with two different cameras; I ponder advantages and disadvantages of using two different cameras compared to usual and in terms of our project. I also ponder the success of our week long filming, where we succeeded and where we could have done better. I strive to shortly go through steps of preproduction which affected closely to preparing our shoots as well as failings and successes during shooting noticed in postproduction.

Keywords: Thesis, company representation video, film, Olvi

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Käytetyt termit ja lyhenteet	5
1 JOHDANTO	6
2 ESITUOTANTO, KUVAUSTEN VALMISTELUT.....	7
2.1 Toimeksianto.....	7
2.2 Matkustus ja majoitus lisälmeen	8
2.3 Location scouting	8
3 KUVAUKSET	10
3.1 Kameroiden ja linssien valinta.....	10
3.2 Kuvausten aloittaminen.....	11
3.3 Kahden kameran hyödyt ja haitat.....	13
3.4 Ilmakuvaus.....	14
3.5 Kuvaustilanteiden haasteet.....	16
4 JÄLKITUOTANTO, KUVAUSTEN TULOKSET	18
5 YHTEENVETO.....	20
LÄHTEET	22
LIITEET.....	23

Käytetyt termit ja lyhenteet

Kompositio	Kuvan kokonaisrakenne ja sommittelu.
Pannaus	Kameran sivuttaissuuntainen hallittu liike.
Location scouting	Kuvauspaikkaan tutustuminen ennen kuvauksia.
Referenssikuva	Valokuva kohteesta, jonka avulla voidaan suunnitella tarkemmin videokuvan toteutusta kyseisestä kohteesta.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni koostuu mediaosuudesta ja kirjallisesta osuudesta. Mediaosuus on Olvi oyj:lle tuotettu yritysesittelyvideo ja kirjallinen osuus käy läpi yritysesittelyvideon tuottamisen vaiheita, miten ne vaikuttivat kuvauksiin ja pohtii mitä kaikkea hyvän kuvan tuottamiseen vaaditaan. Tuotanto toteutettiin kolmen hengen tuotantotiimillä, joten jokainen ryhmän jäsen oli mukana useimmissa tuotantovaiheissa. Tavoitteena oli tuottaa ammattimainen yritysesittelyvideo, jota Olvi oyj:n kokoinen suuri Suomalainen yritys voi käyttää markkinoinnissaan. Tavoitteisiin kuului myös toteuttaa opinnäytetyö, joka toimisi hyvänä työnäytteenä työelämää varten. Mediatyön kuvaukset toteutettiin talvella 2019 ja julkaisu tapahtui myöhemmin keväällä.

Opinnäytetyöni kirjallisessa osassa käyn tarkemmin läpi videon tavoitteita, haasteita ja onnistumisia tuotannon eri osa-alueilla kuvauksien kannalta. Pohdin tarkemmin kuvaamista ja eri keinoja, joita käytettiin projektin kuvauksissa, parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. Käyn läpi kuvauskaluston valintaa ja syitä miksi päädyimme kyseiseen kalustoon sekä mitä hyötyjä ja haittoja kalustolla toi mukanaan tuotannolle. Kerron myös tarkemmin itse tuotannon kuvauksien onnistumisesta, kahden kameran käyttämisestä kuvausten aikana ja tuotannon ilmakuvauksista. Pohdin työssäni myös mitä vaaditaan tuotannon kokonaisuudelta hyvän kuvan luomiseksi sekä mitä vaikutuksia ja vaatimuksia esi- ja jälkituotannolla on kuvauksiin.

2 ESITUOTANTO, KUVAUSTEN VALMISTELUT

2.1 Toimeksianto

Otimme yhteyttä Olvi oyj:n markkinointipäällikköön Olli Heikkilään ja kerroimme tulevasta opinnäytetyöstämme, sekä kiinnostuksestamme tuottaa heille markkinointivideo. Heikkilä kiinnostui ideasta ja pyysikin meitä lähettämään ideoita ja olemaan jatkossa yhteydessä. Kehittelimme muutamia ideoita, lähetimme ne eteenpäin ja päädyimme pian kirjoittamaan kokonaisia käsikirjoituksia. Käsikirjoitukset kirjoitettuumme ja lähetettyämme Heikkilälle, pidimme yhdessä puhelinalaverin projektin suunnasta ja siitä mitä kukin osapuoli projektista toivoo. Palaverin jälkeen olimme päätyneet yhdessä tuumin yritysesitysvideoon markkinointivideon sijasta. Tähän vaikutti erityisesti se, että Heikkilä koki yritysesitysvideolle suuren tarpeen, koska vastaavanlaista heillä ei vielä tähän mennessä ollut.

Otimme uuden suunnan mielellämme vastaan ja aloimme kehitellä runkoa videolle. Videon keskiössä olisi tarkoitus olla Olvin lisälmen tehdas, tuotantoprosessi ja tehtaalla työntekijät. Heikkilä antoi meille myös pitkän listan asioista, joita hän toivoisi näkevänsä ja korostettavan sekä asioita, joita hän toivoisi vältettävän videossa. Näillä suuntimilla videota oli alkuun helppo alkaa suunnittelemaan ja karkeat ääriarvot tuotannolle alkoivatkin jo muodostua. Pääasiallisina vaatimuksina Olvi oyj:n puolelta videolla oli saada hyvännäköistä kuvaa tehtaalla tiiviissä paketissa, joka toimisi ajattomana markkinointimateriaalina. Ajattomuutta haluttiin korostaa sillä, ettemme kuvaisi kaikkein uusimpia tai sesongin mukaisia tuotteita ollenkaan. Pidimme tärkeänä myös tuoda tehtaalla arkea esille sellaisenaan, jotta katsojille tulisi mahdollisimman selkeä kuva siitä, mitä tehtaalla oikeasti tapahtuu. Myöhemmin kuitenkin tästä keskustellessamme, päädyimme karsimaan muutamia kuvia Olvi oyj:n toiveiden mukaisesti, valiten visuaalisen näyttävyyden realistisuuden yli. Keskustelimme myös videon tavoitepituudesta, joka pyrittäisiin saamaan puolentoista minuutin ja kolmen minuutin välimaille.

2.2 Matkustus ja majoitus lisalmeen

Kuvaukset tapahtuisivat luonnollisesti lisalmissa Olvin tehtaalla, joten yksi tärkeistä etukäteen suunniteltavista asioista olisi matkustus ja majoitus. Majoitus ja matkustus vaikuttaisivat suoraan kaluston määrään, mitä voisimme ottaa mukaan. Majoituksesta riippuen joutuisimme myös mahdollisesti miettimään erikseen paikkoja ladata kameroita ja siirtää materiaalia kameroista. Tarkoitus oli tehdä kaksi matkaa lisalmeen, location scouting ennen kuvauksia ja itse kuvaukset. Päivämääräksi valikoitui location scoutingille 6.-7.2.2019 ja kuvauksille 18.-22.2.2019. Alun perin kuljetus lisalmeen oli tarkoitus hoitaa Seinäjoen ammattikorkeakoulun kulttuurin ajoneuvolla, jota oli aikaisemminkin saanut hyödyntää. Ajoneuvon opiskelijoille käyttöön antamiselle oli kuitenkin tullut muutos ja päädyimme toteuttamaan matkat itse hankkimillamme ajoneuvoilla. Tästä koitui pieniä ongelmia, sillä käyttöön saamamme ajoneuvot olivat henkilöautoja, joten tilaa kalustolle oli hyvin rajoitetusti. Etenkin ottaen huomioon henkilökohtaiset tavarat, mitä työryhmä tarvitsisi viikon mittaiselle kuvausmatkalle. Yhtenä mahdollisuutena olisi tietenkin ollut vuokrata tila-auto, mutta käytännössä olematon budjettimme olisi vaatinut meidän maksavan auton vuokran itse, joten päädyimme laina-autoon. Majoituksen järjesti Olvi oyj tehtaan vieressä sijaitsevaan Olvilaan. Olvila oli tilava ja tuotannolle erittäin sopiva, viikon mittaista kuvausmatkaa ajatellen. Olvilaan järjestettiin meille myös aamupalat, mikä helpotti järjestelyitämme huomattavasti. Saimmekin viikon aikana keskittyä täysin kuvaamiseen, eikä aikaa kulunut turhaan muiden järjestelyiden, kuten ruokailun, miettimiseen ja järjestämiseen.

2.3 Location scouting

Location scouting on tärkeä osa jokaista videotuotantoa. Location scoutingin aikana työryhmä pyrkii tutustumaan paikkaan, jossa kuvaukset tapahtuvat. Tutustumisen yhteydessä etsitään myös alustavia kameroiden paikkoja ja haluttuja kuvakulmia. Location scouting on elintärkeä osa täydellisen miljööön löytämiseksi videollesi. Etsi paikkoja, jotka täydentävät visiotasi, jonka haluat tuottaa. Ole joustava ja luova, älä ainoastaan kulje trendien mukana. (Weaver, E. Viitattu 25.4.2019.) Työryhmän jä-

senistä kukaan ei ollut aikaisemmin käynyt lisalmen tehtaalla, joten kuvasuunnittelua oli melko vaikea lähteä tekemään. Suunnittelimme siksi erikseen matkan lisalmeen location scoutingia varten. Tiukan aikataulun vuoksi location scouting ehdittiin tekemään vain puolitoista viikkoa ennen kuvauksia. Varasimme tehtaaseen tutustumiselle ja referenssikuvien ottamiselle kaksi päivää. Osittain koska matka lisalmeen veisi huomattavan osan päivästä ja osittain siksi, että tehdas oli kooltaan huomattavan suuri ja sen läpikäymiseen tulisi kulumaan merkittävästi aikaa. Samalla pääsimme myös tutustumaan Olvilaan, jossa tulisimme viettämään kuvausviikon. Lähdimme 6.2.2019 matkaan Seinäjoelta aamulla 07.30 ja saavuimme lisalmeen noin 12.30. Meitä oli vastassa lisalmen yhteishenkilömme Kristiina Halonen, joka toimisi oppaanamme tehtaalla. Kerkesimme iltapäivän aikana tutustua pitkälti jo suureen osaan tehtaasta ja vetäydyimme illasta pohtimaan näkemäämme ja tutustumaan Olvilaan. Tehtaan suuri koko tulisi aiheuttamaan pieniä hankaluuksia kuvauskaluston kanssa, koska yhdestä kuvauspaikasta toiseen saattoi olla hyvinkin pitkä matka, eikä koko kalustoa todennäköisesti kyettäisi kuljettamaan kerralla. Olvila itsessään oli tilava ja kaiken tuotannolle tarpeellisen sisältävä majoitustila, johon olimme erittäin tyytyväisiä. Ilmainen parkkeeraaminen, sähkö, saniteettitilat ja paikka kalustolle ovat etsimisen arvoisia. (Musburger 2002, 94.) Seuraavana päivänä palasimme vielä Halosen johdolla tehtaalle ja kävimme ottamassa referenssikuvia kuvakäsikirjoitusta varten, joka oli tarkoitus suunnitella Seinäjoella vielä ennen kuvauksia. Tehtaalla oli jonkin verran hyvinkin kuvauksellisia tiloja, kuten eri varastot, laboratorio ja itse tehdasalue kokonaisuudessaan. Tulevia kuvauksia tulisi varmasti hankaloittamaan etenkin tehtaan koneiden ja kuvauspaikkojen väliset turverkot ja läpinäkyvät pleksit, jotka aiheuttivat paljon heijastuksia. Myös työturvallisuuden vuoksi oli paikkoja, joihin emme voisi mennä kuvaamaan. Matka lisalmeen toi kuitenkin paljon selvyttä missä ja mitä voimme kuvata.

3 KUVAUKSET

3.1 Kameroiden ja linssien valinta

Toteutimme kuvaksemme kahdella erillisellä kameralla sekä kuvauskopterilla. Kamerasivat Lumixin GH4 ja GH5 ja kuvauskopterina toimi DJI:n Phantom 4. Päädyimme Lumixin järjestelmäkameroihin niiden pienen koon, hyvän akun keston, erinomaisen väriprofiilin ja käytännöllisyyden takia. GH-kamerasivat kuvaavat kohteet pääasiallisesti hyvin kirkkaina ja värikkäinä. Erinomaisella väriprofiililla tarkoitan projektiin hyvin värien suhteen sopivaa profiilia. Yhtenä tärkeänä vaikuttimena oli myös päätös kuvata tuotantoa kahdella erillisellä kameralla ja halusimme kahden kameran kuvien sopivan toisiinsa ilman erillistä jälkityötä. Saimme GH 5-kameran käyttöömmekouluttamme, Seinäjoen ammattikorkeakoululta, ja toisen kameran tuotantoryhmän jäseneltä. Kameroiden ja kaluston valintaa rajoitti myös osaltaan muiden opiskelijoiden projektit, jotka sijoittuivat samalle ajanjaksolle. Kuvaukset tehtaalla tulisivat kestämään pitkään ja oli tärkeää valita kamerasivat, joiden kanssa kykenisimme liikkumaan paljon päivän aikana. Useat kuvauspaikoistamme myös sijaitsivat tuotantolinjastojen ahtaissa väleissä ja korkeissa portaissa, mikä korosti käytännöllisyyden tarvetta kuvauksissa. Kameroiden pitkä akunkesto (3-4 tuntia) oli myös pitkiä kuvauspäiviä helpottava tekijä.

Linseistä käytössä olivat Canonin 70-200 mm ja Panasonicin 16-35 mm, 19 mm, 30 mm ja 60 mm sigman linssit. Myös linssien valintaan vaikutti suuresti saatavuus, toisin sanoen tuotannon budjetti. Sigman linssit olivat tuotantoryhmän jäsenen omia ja muut linssit taas Seinäjoen ammattikorkeakoululta. Saimme kuitenkin linssit, jotka alun perin halusimmekin tuotantoon mukaan. Canonin 70-200 mm linssi on laadukas ja tuotanto ajatellen hyvillä ominaisuuksilla varustettu linssi, joka pystyy yllättävän hyvään kuvaan huonommassakin valossa. Kyseinen linssi oli kovassa käytössä koko viikon, koska halusimme tuoda syvyyttä ja kiinnostavuutta kuviin tarkkuuseroilla. Kuten kaikki videokuvauksen osat, myös niinkin teknillinen osa, kuin tarkennus, voi olla luova työkalu. (Evans 2002, 209.) Halusimme muutamia erikoislähikuvia tarkkuuseroilla tuomaan visuaalisesti näyttäviä yksityiskohtia esiin videolla. Yksi

hyvä esimerkki tästä on laboratoriokuva tislauksesta (liite 2). Linssi toimi hyvin myös kaukaa kuvaamiseen, mikä oli tärkeää suuressa tehtaassa, jossa emme aina päässeet kuvaamaan kohteita niin läheltä, kuin olisimme halunneet. Tästä hyvä esimerkki on pullojen täyttämisestä kuvattu otos, (liite 1) jossa on kuvattu noin. 10 metrin päästä läpinäkyvän pleksin lävitse. Kuvan värit ovat erinomaiset ja jopa pleksin lävitse nopealiikkeinen kuva on hyvälaatuinen. Tarkkuuserot videolla ohjaavat monesti myös katsojan katsetta. Kompositiossa visuaalisen huomion ohjautuu kohteeseen, joka on kaikkein tarkin. Huomio voidaan siirtää eri kohtaan kuvassa tarkentamalla kuva eri kohteeseen. (Ward 2000, 52.) Laajat linssit olivat tietenkin laajempia kuvia varten, mutta niiden käyttäminen oli välillä hankalaa, koska tiettyjä asioita ja artikkeleita ei saanut näkyä kuvissa, kuten ulkomaille suunnattuja tuotemerkkejä. Laajemmat linssit olivat kuitenkin myös ahkerassa käytössä, mikä näkyy lopputuloksessakin.

3.2 Kuvausten aloittaminen

Ensimmäinen kuvauspäivä alkaa ja esituotannon aikana nähdyn vaivan ja suunnitteluiden on aika maksaa itsensä takaisin. Saavuimme lisaalmeen noin kello 12.00 ja tapasimme jälleen Kristiina Halosen, joka olisi jälleen apunamme tehtaalla kulkemisessa. Kävimme läpi vielä kerran päivän tulevat kuvaukset ja aikataulutuksen koko viikolle. Suunnittele päivän kuvaukset saadaksesi kaikkien ajasta mahdollisimman paljon irti ja aiheuttaaksesi minimaalisesti hälinää ja häirintää. (Gaskell 2003, 88.) Tehdas ei tuotantoaan meitä varten pysäyttäisi, vaan kuvaukset tulisi toteuttaa kesken normaalien työpäivien. Kuvaukset pyrittiinkin hoitamaan mahdollisimman huomaamattomasti ja tehtaan arkea haittaamatta. Osittain järjestely toimi kuitenkin myös meidän eduksemme, sillä tarkoituksenamme oli myös kuvata tehtaan tuotantovaiheita ja ihmisiä sellaisenaan. Useat ihmiset olivat haluttomia esiintymään kuvissa, mutta joka tuotantoalueelta kuitenkin löytyi aina juuri se yksi tai kaksi ihmistä, jotka olivat halukkaita esiintymään videolla.

Suurin osa kuvista kuvattiin kolmijalalta, mutta pieni osa myös vapaalla kädellä. Etenkin pitkän linssin kanssa jalusta oli erittäin tarpeellinen kuvan laadun takaamiseksi. Koska selkeys on yksi jatkuvista vaatimuksista, yksi suurimmista haasteista

on kameran heiluminen. Vapaalla kädellä kuvatun materiaalin mahdollisuuksista huolimatta, tulokset saattavat tuottaa pettymyksen. (Evans 2006, 190.) Kuten Evans kertoo, vapaalla kädellä kuvaaminen tuo mukanaan mahdollisuuksia, mutta myös riskejä. Kuvan vakaana pitäminen voi olla haastavaa ja komposition säilymistä voi olla hankala seurata, etenkin jos kuvaajan joutuu liikkumaan samalla. Vapaalla kädellä kuvaaminen tuo joskus kuitenkin kuvaan pientä liikettä, joka kuvasta riippuen saattaa tuntua jopa luonnolliselta. Kädessä pidettävä kamera herättää myös vähemmän huomiota, eli on mahdollista pitää matalampaa profiilia työnteon häirinnän minimoimiseksi. Tärkeimpänä vapaan käden kuvaamisena etuna pitäisin kuitenkin spontaaniuden sallimisen, joka tosin ei ollut tärkeää tuotannossamme. Siksi päädyimmekin kuvaamaan valtaosan materiaalista jalustalta. Ayres ja Lavigne (Ayres M. ja Lavigne C. viitattu 10.4.2019.) pitivät spontaaniutta, dynaamisuutta ja matalaa profiilia suurimpina hyötyinä kuvattaessa materiaalia vapaalla kädellä. Ayres ja Lavigne ovat Wistia-nimisen videonjakopalvelun tuottajia ja laajan kokemuksen omaavia media-alan ammattilaisia. Molemmat ovat kuitenkin melko nuoria ja heidän näkemyksensä nykyaikaisesta videokuvaamisesta poikkeaa jonkin verran vanhoista normeista. Kuten esimerkiksi Robert Musburger väittää kirjassaan single-camera video production.

Vaikka suurimmalla osalla kameroista voi kuvata vapaalla kädellä ja suurin osa kuluttaja, ja osa ammattilaistasoisista kameroista, ovat niin pieniä, että kolmijalka vaikuttaa turhalta, on vakaa, kontrolloitu kuva, keskeinen laadukkaassa videotuotannossa.

Vaikka kirja onkin keskittynyt yhdellä kameralla suoritettaviin kameratuotantoihin, kameran operointiin liittyvät kohdat ovat relevantteja. Robert Musburger on myös itse työskennellyt ja opettanut media-alalla yli 50 vuotta ja kirjoittanut aiheesta useita kirjoja.

Kompositio on pääasiallinen tapa tehdä kuvan prioriteetit selväksi. Se tuo esille pääkohteen ja eliminoi tai nujertaa kilpailevia visuaalisen kiinnostuksen elementtejä. (Gaskell 2003, 114.) Suuressa tehtaassa, missä tila käytetään tehokkaasti hyödyksi ja koneet täyttävät lähes koko tilan, on tärkeä muistaa kuvan haluttu kompositio. Halutut kohteet täytyy rajata oikein ja pitää muut mahdollisesti hallitsevat elementit minimissään. Tämä saavutetaan yleensä parhaiten kuvakulman tarkalla valitsemisella ja rajauksella, aina kun se vain on mahdollista. Kuvakulman valitseminen ja

sitä seuraava kompositio ei pitäisi koskaan olla sattumanvarainen, ellei vaihtoehtoisia kamerapaikkoja ole. (Gaskell 2003, 122.) Puhuttaessa kuvan kompositiosta ja kuvakulman valinnoista on tärkeää pitää mielessä käytännöllisyys ja toivottu lopputulos. Kuten Gaskell mainitsi sattumanvaraisuudella ei saisi olla sijaa tarkoin suunnitellussa ja toteutetussa tuotannossa. Kuva onkin keino välittää tietoa katsojalle ja kuvan kokonaisuutta suunnitellessa täytyy kuvan päämäärä pitää mielessä. Pekka Korvenojaa lainaten:

Kuva on kokonaisuus, joka sisältää suoraan tai välillisesti tietoa, ajatuksia tai tunteita – jotakin niistä tai kaikkia yhdessä. Se herättää usein mielleyhtymiä joko sisäisen rakenteensa kautta tai rinnastuessaan muihin kuviin.

Siksi on tärkeää pitää kuvan tarkoitus ja päämäärä selvänä, kuvausten aikana. Kuitenkin kuvauksien aikana on mahdotonta suunnitella ja ennalta nähdä kaikki tilanteet, vaikka tila olisikin kokonaan tuotantoryhmän kontrollissa. Kuvausten aikana lisäsalmissa jouduimmekin väistelemään niin trukkeja, odottamaan tuotannon käynnistymistä, kuin odottelemaan työntekijöiden kahvitaukojen päättymistäkin. Häiriötekijät kuvausten aikana ovat kuitenkin normaali ja ennalta-aavistettava asia pienten budjettien tuotannoissa. Tärkeintä on pitää mielessä toivottu lopputulos ja keskittyä toimimaan tehokkaasti halutun tilanteen koittaessa. Moniin ottoihin ei välttämättä ole aina aikaa tai mahdollisuuksia, joten ottojen onnistuminen kerralla saattaa olla ratkaisevaa. Tähän päästäkseen on kuvaajalla oltava selkeä käsitys halutusta kompositiosta ja kuvan prioriteeteista.

3.3 Kahden kameran hyödyt ja haitat

Kahden kuvaajan etuja on suuremman materiaalin määrän saaminen lyhyemmässä ajassa ja erilaisten kuvakulmien ja kompositioiden saaminen. Molemmat kuvaajat tietenkin seuraavat pääasiallisesti kuvakäsikirjoitusta ja pyrkivät kuvaamaan sen mukaisesti, mutta jo pelkästään kameroiden ja linssien erilaisuudesta johtuen kuvat olivat erilaisia. Pyrimmekin kuvaamaan lähtökohtaisesti huomattavasti erilaisilla linseillä, minimoidaksemme samankaltaisen materiaalin taltioinnin. Kaksi silmäpa-

ria myös huomaavat enemmän ja huolellisesta location scoutingistä huolimatta löysimme koko viikon ajan vielä uusia mielenkiintoisia kuvauskohteita ympäri tehdasta. Kahden kameran käyttämisestä löytyy myös huonojakin puolia. Materiaali tulee huomattavasti enemmän ja tiukan aikataulun projektissa se voi lisätä tarpeettomasti painolastia jälkituotannossa. Samalla molempien kameroiden koordinoiminen voi olla vaikeaa, mikä saattaa johtaa ylimääräisiin häiriöihin. Tässä projektissa kahden kameran käyttäminen tuntui kuitenkin luonnolliselta ja tehokkaalta tavalta saada parasta mahdollista materiaali sopiva määrä. Paras lähestymistapa on pysyä joustavana ja tehdä asiat tavalla, mikä sopii sinulle. [Geuens 2000, 178].

Kuvasimme tehtaan läpi melko tiukalla aikataululla, eikä jo kuvatuille alueille tehtaalla ollut tarkoitus enää palata, vaikka olimmekin varanneet osan perjantai iltapäivästä vara-ajaksi kuvien täydentämiselle, mikäli siihen olisi ollut tarvetta. Kahden kameran käyttäminen varmisti myös osaltaan sen, että saisimme varmasti tarpeeksi käytettävää materiaali jokaiselta tehtaan eri alueesta, emmekä joutuisi enää leikkauspöydällä kaipaamaan lisämateriaalia. Tämän lähestymistavan käytännöllisyyden tuntu vahvistui vielä viikon aikana, vaikka jouduimmekin lopulta muutamia tehtaan alueita kuvaamaan toistamiseen. Mikäli olisimme kuvanneet tuotannon vain yhdellä kameralla, olisimme saattaneet panostaa vielä enemmän huolelliseen kuvaamiseen ja laadukkaisiin ottoihin. Yhdellä kameralla materiaalia olisi myös tullut vähemmän, mikä olisi voinut helpottaa jälkituotannon työlastia. Mielestäni kahdella kameralla kuvaaminen oli kuitenkin oikea valinta ja sopi tähän projektiin kaikkein parhaiten.

3.4 Ilmakuvaus

Nykypäivänä ilmakuvaus on mahdollista sisällyttää lähes jokaiseen tuotantoon melko pienellä vaivalla. Kuvauskopterit ovat suhteellisen halpoja ja helppokäyttöisiä. Helppokäyttöisyys ei kuitenkaan takaa vielä sitä, että kuka tahansa voi nostaa kopterin ilmaan ja kuvata hyvännäköistä, ja ammattitaitoista ilmakuvausta. Ilmakuvat ovat lähes poikkeuksetta erittäin laajoja kuvia, jotka sisältävät hyvin paljon informaatiota. Siksi onkin tärkeää suunnitella kuvan kompositio tarkoin ja ymmärtää kuva

kokonaisuutena. Ihmissilmä voi katsoa vain yhtä pientä aluetta kerrallaan. Vaikka meillä onkin ääreisnäkö, joka antaa meidän nähdä laajan alueen kerrallaan, voimme kuitenkin keskittyä vain pieneen alueeseen. (Block 2001, 132.) Tämä onkin tärkeä muistaa ilmakuva kuvattaessa, niin komposition, kuin itse kuvaamisen kannalta. Kuvauksien aikana täytyinkin ottaa huomioon kaikki kuvassa mahdollisesti liikkuvat asiat, jotka voisivat viedä huomion halutuilta kohteilta. Tällaisia mahdollisia häiriötekijöitä oli esim. ajoneuvot ja ihmiset. Hyvä esimerkki tästä oli auringonlaskun aikaan kuvatessa useat moottorikelkat, jotka ajoivat jäällä tehtaan vieressä.

Monesti kuvaamisen aikana kuvaaja kykenee keskittymään vain muutamiin pieniin yksityiskohtiin ja saattaa olla huomaamatta muita tärkeitä elementtejä. Yksi tällaisista elementeistä on kopterin liikkeen nopeus kuvatessa. Kopteri kykenee suuriinkin nopeuksiin, mutta jo pienikin sivuttaisliike tai liian nopea pannaaminen saattaa aiheuttaa kuvan käyttökelvottomuuden. Ilmakuvauksessa tärkeää, mutta monesti kontrolloimatonta asiaa, on sää. Projektimme ilmakuvaus oli suunniteltu torstai-aamuun ja iltapäivälle, koska sääennusteet olivat luvanneet ainoastaan torstaille selkeää säätä. Alkuviikko olikin hyvin pilvistä, mikä herätti suurta huolta torstain säästä ja ennustusten paikkansa pitävyydestä. Ennustus kuitenkin piti paikkansa ja saimme kuvata koko päivän aurinkoisessa säässä. Kokonaisuudessaan ilmakuvat olivat mielestäni hyvin onnistuneita ja etenkin aamulla ja iltapäivästä otetut kuvat toivat videoon paljon kaivattua tunnetta. (Liitteet 3-4). Tuotannon ilmakuvaukset oli suunniteltu toteutettavaksi ainoastaan auringonnousun ja -laskun aikaan, mutta kaunis pilvetön sää ja aikataulun edellä olo mahdollisti myös päivällä kuvaamisen. Päivällä toteutetut improvisoidut kuvaukset osoittautuivatkin erittäin onnistuneiksi ja näistä kuvista muutamat päätyivät lopulliseen tuotteeseen. Ilmakuvauksessa improvisointi on monesti riskialtista, etenkin tuntemattomassa ympäristössä kuvatessa, mutta voi tuottaa yllättävänkin hyviä tuloksia.

3.5 Kuvaustilanteiden haasteet

Kaikki ei kuitenkaan suju aina kuten suunnitelmissa ja jo ensimmäisenä päivänä kuvatessamme törmäsimme muutamaan haasteeseen. Koneiden ollessa käynnissä emme voineetkaan kuvata muutamista jo valmiiksi suunnitelluista kuvauspaikoista, mikä johti erilaisiin kuvakulmiin ja kompositioihin. Myös keskiviikkona suunnitellut lasipullojen kuvaukset viivästyivät huomattavasti, koska tuotantolinja oli seisahtunut säätöjen ajaksi. Ainoat henkilöt, jotka osaisivat tehdä kyseiset säädöt, sattuiivat vain olemaan Saksassa, joten vaarana oli kuvausten peruuntuminen tältä osin kokonaan. Onneksi asia saatiin kuitenkin hoidettua ja aikataulun uudelleen järjestämisellä saimme tehokkaasti käytettyä päivän kuvausajan.

Etikettien suhteen kuvaukset jouduttiin perumaan kokonaan, koska ajossa viikon ajan oli väärä etiketti, jota emme voisi lopullisessa videossa käyttää. Kuvasimme kuitenkin etikettejä eri koneelta, mutta emme valitettavasti kyenneet pysymään alkuperäisessä suunnitelmassa, jossa olisimme halunneet kuvata Olvin logolla varustettuja etikettejä. Hankaluuksia aiheutti myös ihmisten halukkuus näkyä videolla. Lähtökohtaisesti emme tietenkään voineet ketään pakottaa esiintymään videolla ja monet suorastaan kieltäytyivätkin osallistumasta millään tavalla projektiin. Ihmisten läsnäolo oli tärkeää, sillä tyhjän tehtaan kuvaaminen ei tuottaisi haluttua lopputulosta. Muutamien melko innokkaidenkin työntekijöiden ansiosta saimme kuitenkin haluamamme kuvat taltioitua. Ilman palkkaa työskentely, kuten pienen budjetin tuotannoissa monesti, yleensä antaa tiettyjä oikeuksia omien artististen vapauksien toteuttamiseen. (Evans, R. 2006, 90.) Kaikkein innokkaimmat vapaaehtoisemme olivatkin mielissään projektiin pääsemisestä ja olivat valmiita myös tuomaan esille omaa näkemystään asioista. Projektissamme tämä oli kuitenkin vain positiivinen asia, koska suurin osa kuvautuista työvaiheista ei ollut työryhmän jäsenille tuttu ja kuvattava henkilö oli monesti paras mahdollinen asiantuntija auttamaan oikeanlaisen kuvan saamiseksi työvaiheesta.

Nämä kaikki ongelmat ja haasteet voi johdattaa loppujen lopuksi budjettiin ja sen riittämättömyyteen. Käytännössä investoimalla enemmän aikaa ja rahaa lähes jokaisesta ongelmasta videotuotannossa voi selvitä. Huolimatta projektisi skaalasta

ja koosta, rahoittajat haluavat tietää kuinka he voivat hyötyä siitä. (Brubaker, J. Viitattu 25.4.2019.) Siispä jos haluat ratkaista tuotantosi haasteita ja ongelmia, kannattaa pitää hyvät välit toimeksiantajaan tai mahdolliseen rahoittajaan. Pieniä hankaluuksia oli myös ilmakuvausissa, johon olimme toivoneet oikeanlaista säätä. Sää oli toki kirkas ja selkeä, kuten toivoimmekin, mutta se oli myös huomattavasti kylmempi, kuin alun perin oli ennustettu.

Kuvauskopteri toimi kuitenkin kylmässäkin säässä moitteettomasti ja suurimmaksi ongelmaksi tulikin kopterin operoijan kylmän sietokyky. Kopterin säätäminen ja operointi vaatii välillä paljaita käsiä, mikä kumuloitui nopeasti hankaloittamaan kuvamista. Loppujen lopuksi ilmakuvaukset onnistuivat kuitenkin loistavasti, eikä sääkään olisi voinut olla kuvan puolesta parempi. Tämäkin haaste olisi saattanut olla erittäin ongelmallinen, ellei oikeanlaista säätä olisi sattunut kohdalle. Kuitenkin tästäkin ongelmasta olisi päästy eroon budjettia nostamalla. Budjetti ei toki kykene muuttamaan sääolosuhteita, mutta kykenee lisäämään mahdollisia kuvauspäiviä.

4 JÄLKITUOTANTO, KUVAUSTEN TULOKSET

Editointi aloitettiin materiaalin läpikäymisellä. Materiaalia oli viikon kuvausten jälkeen melko paljon, joten aloimme karsimaan tarpeettomia ja käyttökelvottomia kuvia jo alussa. Kun materiaali oli saatu järjestettyä ja lokeroitua oikein, alkoi ensimmäisen raakaleikkauksen rakentaminen. Samalla pyrimme käymään läpi potentiaallisia musiikki vaihtoehtoja videon ääniraidaksi. Työskentelyn tehostamiseksi teimme useita erilaisia raakaleikkauksia, joista kustakin säilytimme parhaat osat. Taitava editoija ymmärtää tarvittavan visuaalisen rakenteen ja valitsee irralliset osat, jotka ovat kaikkein sopivimmat narratiiviin. (Block 2001, 167.) Näin pikkuhiljaa video alkoi saada muotoansa. Raakaleikkauksissa pyrimme noudattamaan käsikirjoitusta ja kuvakäsikirjoitusta, mutta emme kuitenkaan pelänneet kokeilla mitään uutta kuvien mahdollisuuksien rajoissa. Aikajanan käyttäminen luovana ja intuitiivisena työkaluna antaa mahdollisuuden käyttää sitä koko potentiaalissaan. Aikajana on paikka yritykselle ja erehdykselle. Huolimatta siitä, kuinka yksityiskohtaiset suunnitelmasi ovat editoinnille, et voi ennalta nähdä tarkkaa vaikutusta, mikä kuvalla on tietyssä kohdassa näkemättä sitä monitorilta. Ole valmis muuttamaan suunnitelmiasi, käyttäen aikajanaa eri kuvien tuomien mahdollisuuksien kokeilemiseen. (Evans 2002, 252.)

On monia tapoja ja syitä tehdä kysymys ajan pituudesta tahallisesti epämääräiseksi. Yksi vanhimpia keinoja on ajan tiivistäminen montaa sijaksolla, joka antaa vain summittaisen vaikutelman siitä, minkälaista toimintaa tietynä ajanjaksona on meneillään.

Kuten Henry Bacon (Bacon 2000, 123.) ilmaisee Audiovisuaalisen kerronnan teoriassa, ajan kanssa on mahdollista luoda erilaisia vaikutelmia katsojalle. Halusimme tuoda jatkuvuuden tuntua videoon ajan kulumisen illuusiolla. Tähän pyrittiin aloittamalla video ilmakuville, jotka olivat otettu auringon nousun ja aamupäivän aikaan ja lopettamalla kuviin, joissa aurinko oli laskemassa. (Liitteet 3-4) Tämä ajatus ja toteutus säilyi aina ensimmäisistä raakaleikkauksista lopulliseen versioon. Raakaleikkausten löydettyä pääasiallisen muotonsa ja meidän ollessa pääasiallisesti tyytyväisiä sen hetkisen leikkauksen tilaan, päätimme tarvitsemme lopullisen musiikkiraidan leikkauksen tueksi. Käytimme paljon aikaa sopivan kappaleen löytämiseen, mutta sopivaa kappaletta ei tuntunut löytyvän. Lopulta kuitenkin löysimme kappaleen, jonka uskoimme sopivan tempoltaan ja tunnultaan videoon. Päätettyämme

musiikin aloimme korjaamaan leikkausta musiikkiin sopivaksi, hyödyntäen kappa-
leen luomaa tunnelmaa, tempoa ja iskuja. Raakaleikkauksen valmistuttua musiikin
avulla, lähetimme ensimmäisen version toimeksiantajallemme kommentoitavaksi.
Saimme rakentavaa palautetta, mutta myös positiivista palautetta Olviltä videosta.
Lähdimme myös lisäämään hieman erilaisia visuaalisia komponentteja, kuten efek-
tejä ja tekstejä. On helppo yliajotella ja jäädä jumiin visuaalisten komponenttien
kanssa. Pidä asiat yksinkertaisena. Mitä selvempänä pidät visuaaliset komponentit,
sitä helpompi työryhmäsi on auttaa sinua ja yleisösi aistia rakenne, joka sinulla oli
mielessäsi. (Block 2001, 227.) Pyrimme pitämään kokonaisuuden kuitenkin yksin-
kertaisena, ettei alkuperäinen visio hukkuisi uusien ideoiden alle. Muutaman kom-
menttikierroksen jälkeen video löysi nykyisen olomuotonsa, joka oli toimeksiantajaa
ja työryhmää miellyttävä.

Leikkauksen löydettyä lopullisen muotonsa alkoi videon värikorjaaminen. Yritysesit-
telyvideona videolla oli selkeä käyttötarkoitus ja täytyisi täyttää myös markkinointi-
videon kriteerit värimaailmallaan. Tämä tarkoitti, että videon tulisi olla melko kirkas
ja täynnä värejä. Käyttämämme kamerat olivat hyvät värien taltioimiseen, mutta an-
toivat vähemmän liikkumavaraa editointipöydällä, kuin järeämmät vaihtoehdot olisi-
vat tarjonneet. Osa kuvista kärsi myös jonkin verran liiallisista väreistä, etenkin teh-
taalla käytettävän työvaatetuksen oranssit olkapäät osoittautuivat ongelmaksi vä-
rien suhteen. Saimme kuitenkin korjattua suurimmatkin ongelmakohdat ja värikor-
jaus onnistui kaiken kaikkiaan hyvin. Saimme positiivista palautetta useilta tahoilta
juuri värien suhteen, mikä osaltaan vahvistaa uskoani kameravalinnan onnistumi-
seen projektia varten.

5 YHTEENVETO

Lähdimme rohkeasti lähestymään suurta osakeyhtiötä haastavan opinnäytetyöprojektin toivossa ja sellaisen saimmekin. Kokonaisuudessaan projekti oli mielestäni onnistunut, ja yritysesittelyvideo saavutti sille asetetut tavoitteet. Projektin aikana opin paljon ja sain arvokasta kokemusta suuren yrityksen kanssa yhteistyön tekemisestä. Tuotanto oli hyvä mahdollisuus päästä hyödyntämään omaa ammattiosaamistani usealla eri tapaa. Viiden päivän kuvaukset ja niihin johtavat valmistelut sujuivat hyvin. Lukuun ottamatta muutamia notkahduksia, kuten tuotantolinjojen seisahduksia ja esituotannon lyhyttä. Kuvausten suunnittelu ja toteutus lisälnessä olivat haastava urakka ja aiheuttivat paljon kompromisseja käytännön toteutuksen suhteen. Alustavat suunnitelmat kuvausten suhteen muuttuivat moneen kertaan, etenkin esituotannon aikana tuotannon luonne ja projektin päämäärä olivat vielä hieman epämääräisiä. Tämä johtikin melko tehottomaan esituotantoon. Projektin päämäärä alkoi kuitenkin kirkastua ja selkeytyä yhteisellä pohdinnalla ja toimeksiantajan kanssa kommunikoimalla. Tehokas kommunikointi ja aktiivinen yhteydenpito toimeksiantajan kanssa on tärkeä asia mille tahansa tuotannolle, mikä kävi ilmi tässäkin tuotannossa.

Onnistumisia kuvausviikolta olivat selkeästi kalustovalinnat, kahden kameran käyttäminen sekä ilmakuvaus. Kalustoksi valitut kamerat ja linssit tuottivat halutun lopputuloksen ja toimivat erinomaisesti tuotannon aikana. Saimme kuvattua toivotut kuvat paikan päällä tehokkaasti, mikä mahdollisti myös muutamien ennalta suunnittelelemattomien kuvien kuvaamisen. Nämä suunnittelelemattomat kuvaukset, kuten torstain aikana otetut ilmakuvat osoittautuivat hyviksi ja päätyivätkin käyttöön. Mielestäni tähän johti pitkälti se, että viikon aikana kerkesimme tutustua tehtaaseen ja sitä ympäröivään alueeseen huomattavasti paremmin kuin aikaisemman location scoutingin aikana. Alueen tuntemus ja tehtaan toiminnan ymmärtäminen toi uusia mahdollisuuksia eri kohteiden kuvaamiseen, joita emme aikaisemmin tulleet ajatelleeksi. Rohkaisisin siis kokeilemaan ja yrittämään erilaisia kuvia tuotannoissa, mikäli se on budjetin ja aikataulun puitteissa mahdollista, kunhan työryhmä on tottunut ja tutustunut kuvattavaan kohteeseen. Tämä tietenkin edellyttää, että sopivia ideoita ilmenee vielä kuvausten aikana, mikä ei ole itsestäänselvyys.

Projektin kokonaisuutta ajatellen oli myös erittäin hyvä, että tuotantoryhmään kuului useampi henkilö. Tämä tasapainotti projektia paljon ja antoi jokaiselle mahdollisuuden työskennellä omien vahvuuksiensa parissa. Jälkeenpäin projektia ajatellessani tekisin varmasta joitain asioita toisin kuvausten suhteen. Lopputulosta tarkastellessani en kuitenkaan voi olla varma, josko ajattelemanani muutokset kuitenkaan parantaisivat lopputulosta. Tärkeimmät muutokset, joita tekisinkin projektin toteutukseen, kuuluisivat lähinnä käytännön järjestelyihin, kuten kaluston, ajoneuvojen valintaan ja aikataulun suunnitteluun. Kuvausten toteuttamisessa seurasin mielestäni alusta loppuun saakka punaista lankaa, joka minulla oli mielessäni projektin toteutuksesta. Visio, joka syntyi Olville luotavasta yritysesittelyvideosta, on hyvin samankaltainen, kuin projektin lopputulos. Kokonaisuutena olen erittäin tyytyväinen koko projektiin ja uskon videon puhuvan puolestaan kuvausten onnistumisesta projektin aikana.

LÄHTEET

Ayres, M. ja Lavigne, C. 8.9.2014. Shooting stable hand held video footage.

Bacon, H. 200. Audiovisuaalisen kerronnan teoria. Helsinki: Tammer-paino.

Block, B. 2001. The visual story seeing the structure of film, tv and new media. Oxford: Focal press.

Brubaker, J. 9.7.2018 How to overcome your big filmmaking challenges.

Gaskell, E. 2003. The complete guide to digital video. Cambridge: Ilex

Geuens, J-P. 2000. Film production theory. Albany: State university of New York press.

Evans, R. 2006. Practical dv film making. Burlington: Focal press.

Korvenoja, P. 2004. TV-kameratyön perusteet. Helsinki: Yliopistopaino

Musburger, R. 2002. Single-camera video production. United states of America: Focal press.

Ward, P. 2000. Digital video camerawork. Oxford: Focal press.

Weaver, E. 19.6.2014. The importance of location scouting.

LIITEET

Liite 1. Kuva pleksin lävitse

Liite 2. Tarkkuuserot

Liite 3. Ilmakuva päivä

Liite 4. Ilmakuva auringonlasku

